

การจัดการความรู้
(knowledge management)

เรื่อง
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราใน
สถาบันเกษตรกร จ.ตรัง

โดย
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

จากปัญหาราคายางลดลงส่งผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนยางและ เศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก ราคายางปี ๒๕๕๘ ปรับตัวลดลงร้อยละ ๒๐.๑ จากปีก่อน ทำให้รายได้จากการส่งออกยางของปี ๒๕๕๘ ลดลงไปประมาณ ๕๒,๐๐๐ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๒๑.๔ ขณะเดียวกัน ราคายางมีผลกระทบต่อเกษตรกรภาคใต้ รายได้เกษตรกรชาวสวนยางของภาคใต้ในปี ๒๕๕๘ ลดลงประมาณ ๓๓,๐๐๐ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๑๗.๗ จากปีก่อน และกำลังแรงงานของภาคใต้ ประมาณ ร้อยละ ๗๐ เป็นเกษตรกรชาวสวนยาง ดังนั้น รายได้จากยางพาราที่ลดลงทำให้หนี้ครัวเรือน ของภาคใต้เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ที่มีหนี้สินเฉลี่ย ๑๓๔,๘๙๓ บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นเป็น ๑๕๓,๑๔๔ บาทต่อ ครัวเรือนในครึ่งปีแรกของปี ๒๕๕๘ (ธนาคารแห่งประเทศไทย: ๒๕๕๙) นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรเริ่มส่งสัญญาณฐานะด้านรายได้ที่ไม่น่าดี โดยเฉพาะเกษตรกรสมาชิกชาวสวนยางภาคใต้ซึ่ง เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ สหกรณ์ได้ ตามปกติ และยังกระทบถึงเงินออมของเกษตรกรชาวสวนยางด้วย

จากสถานการณ์ราคายางพาราตกต่ำที่ผ่าน รัฐบาลได้ออกมาตรการทั้งในรูปของการ แทรกแซงราคา เพื่อผลักดันให้ราคาสูงขึ้น การสนับสนุนสินเชื่อการแปรรูปยาง และในรูปของเงินช่วยเหลือ เพื่อชดเชยรายได้ เกษตรกร ได้แก่ การรับซื้อยางในกองทุนมูลภัณฑ์กันชน (Buffer funds) ซึ่งเป็น มาตรการต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๗ โครงการชดเชยรายได้เกษตรกร ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาทต่อไร่ ไม่เกิน ๑๕ ไร่ เป็นต้น แต่ด้วยการรับซื้อยาง ในปริมาณน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับอุปทาน ยางทั้งหมดภายในประเทศ ทำให้การแทรกแซงราคาดังกล่าวไม่มี ผลต่อการพยุงราคายางในตลาดให้สูงขึ้นได้ จึงจำเป็นต้องหาแนวทางใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ เกษตรกรสามารถอยู่ได้ในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางทำการผลิตเพื่อ เพิ่มมูลค่าผลผลิตเพื่อลดความเสี่ยงด้านความผันผวนของราคาที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกและลดการพึ่ง ตลาดต่างประเทศ แต่อุตสาหกรรมยางที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังประสบปัญหาสำคัญ คือ ปัญหาการพัฒนา กระบวนการผลิตให้ถูกต้องและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้มากขึ้น และใช้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ มีการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมยางแต่มีความเข้มแข็งน้อย รวมถึงการใช้ เทคโนโลยีการแปรรูปที่ยังล้าสมัยในกลุ่มของเกษตรกรต้นน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและต้นทุนการผลิตเพิ่ม สูงขึ้น ทางเลือกหนึ่งที่ทำให้สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมยางนั้นคือ การสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสนับสนุนสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพ ดำเนินการผลิตยางพาราอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการระดับ ต้นทางจนถึงปลายทางนั้นคือ การแปรรูปผลผลิต

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อดึงความรู้ ความชำนาญ เทคนิค ประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันใน การผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราในสถาบันเกษตรกร จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และสหกรณ์ที่มีความสำเร็จออกมา

๒.๒ เพื่อบันทึก ความรู้ ความชำนาญ เทคนิค ประสบการณ์ จากผู้ที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริม สหกรณ์มีการพัฒนาได้อย่างยั่งยืนเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร

๓. ขอบเขตของเรื่อง

ในการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราในสถาบัน เกษตรกร ในครั้งนี้จัดโดย บุคคลากรของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง

